

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Tos/8/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316011095
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Libant
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4316011095.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Stanislava Libanta a členov senátu JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Petra Kaňu, v trestnej veci odsúdeného O. O., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 14.12.2016, sp.zn. 3Pp/60/2016, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 31. januára 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, sťažnosť odsúdeného O. O., narodeného XX.XX.XXXX

z a m i e t a,

pretože nie je dôvodná.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 66 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného O. O. o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody mu uloženého

1/ trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 13.09.2012, sp.zn. 4T/120/2012, právoplatným 06.10.2012 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V z 13.05.2013, sp.zn. 4T/120/2012, vo výmere 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, a
2/ rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo 16.05.2014, sp.zn. 6T/67/2013, vo výmere 10 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený, ktorú následne písomne odôvodnil vlastným písomným podaním doručeným súdu I. stupňa 18.01.2017.

V písomných dôvodoch sťažnosti namietal jeho hodnotenie ústavom na výkon trestu odňatia slobody, majúci za to, že je nezákonné a v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

Konkrétne namietal spôsob určovania resocializačnej prognózy, keď bodový systém za to, že je muž, mu automaticky pridá negatívne body, čo je diskriminácia pohlavia. Rovnako negatívne body má za nižší vek (pod 39 rokov), čo je diskriminácia na základe veku. Rovnaký záver platí o jeho nižšom vzdelaní, čo je diskriminácia na základe dosiahnutého vzdelania, ako by to menej múdrejších ľudí predurčovalo k páchaniu trestnej činnosti. Pokiaľ závery jeho hodnotenia vychádzali z jeho nevyhovujúcich ekonomických podmienok pred výkonom trestu, ide o diskrimináciu na základe majetku. V tejto súvislosti citoval článok 12 ústavy.

Doplnil, že jeho hodnotenie ústavom je nepravdivé. Už 42 mesiacov je pracovne zaradený v intendantčom sklade, odkiaľ získal viacero disciplinárnych odmierní. Je preň ťažké získať odmenu z iných činností, keďže väčšinu času trávi v práci. Jeho predchádzajúce odsúdenia mu boli jednak zohľadnené vo vyhodnení ústavu (v resocializačnej prognóze) a jednak všetky predošlé tresty si riadne odpykal. Bolo mu to zohľadnené aj pri ukladaní trestu, čiže trikrát to isté.

S poukazom na rozhodovaciu súdnu prax zdôraznil, že súd musí skúmať všetky okolnosti svedčiace o možnostiach prevýchovy odsúdeného a jeho postoji k trestnej činnosti. Súčasne má prihliadať na to v akom ústave na výkon trestu odsúdený vykonáva trest v čase rozhodovania o podmiennečnom prepustení, keďže typ ústavu a stupeň jeho stráženia zodpovedá miere prevýchovy páchatela a možnostiam jeho resocializácie. Súd však pri rozhodovaní nesmie prihliadať na predchádzajúci život odsúdeného, pretože uvedená okolnosť už bola predmetom posudzovania pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu a jej opätovné zhodnotenie by bolo v rozpore so zásadou vyjadrenou v § 38 Trestného zákona.

V závere uviedol, že je pravda, že sa opätovne dopustil trestnej činnosti, avšak zmenil sa. Žiada preto, aby nadriadený súd jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie vyhovel, pričom sľubuje, že sa nedopustí konania, ktorým by porušil súdom ustanovené podmienky prepustenia.

Krajský súd v Nitre na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, v prípade výkonu trestu odňatia slobody uloženého odsúdenému za prečin (resp. prečiny), ako je tomu v posudzovanom prípade, výkon polovice takéhoto trestu je len jednou, avšak nie jedinou podmienkou, pre podmiennečné prepustenie z výkonu tohto trestu. Ďalšími dvomi (tzv. materiálnymi) podmienkami pre taký postup, ktoré musia byť splnené súčasne, je - že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, a - stav, kedy možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pri posudzovaní týchto podmienok je súd povinný skúmať nielen správanie odsúdeného počas výkonu trestu, ale v prípade, že už v minulosti bol odsúdený pre trestnú činnosť, aj to, či skôr uložené tresty splnili svoj účel, ako aj ďalšie osobné pomery odsúdeného rozhodujúce pre dôvodný predpoklad, že na slobode (po podmiennečnom prepustení) bude viesť riadny život.

Neodporúčajúci záver z hodnotenia odsúdeného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce (v ktorom odsúdený trest aktuálne vykonáva), hoci správanie odsúdeného v režime výkonu trestu je aktuálne v komplexe hodnotené pozitívne, korešponduje s trestnou minulosťou odsúdeného a jeho prechádzajúcim spôsobom vedenia života.

Treba zdôrazniť, že odsúdený sa doposiaľ v pomerne mladom veku dostal do konfliktu s Trestným zákonom už v 10 prípadoch, keď sa v minulosti opakovane dopúšťal trestnej činnosti majetkovej a drogovej. Predchádzajúce odsúdenia a opakovane ukladané tak podmiennečné, ako aj nepodmiennečné tresty odňatia slobody (ktoré vykonal 11.04.2008, 13.05.2009, 08.01.2012) na neho zjavne nemali požadovaný preventívny ani resocializačný účinok, v dôsledku čoho existuje dôvodný predpoklad zvýšeného rizika jeho recidívy.

Pokiaľ ide o jeho pôsobenie v režime výkonu trestu, z hodnotiacej správy je zrejmé, že odsúdený sa tomuto režimu prispôboval len postupne, jeho správanie po nástupe nebolo vždy na požadovanej úrovni (nedostatky v ústrojovej disciplíne, poškodzovanie ústavného majetku). I keď sa jeho správanie následne stabilizovalo, nevybočuje mimo rámca priemerného väzňa (nie je poverený funkciou z radov väzňov, nastali len čiastočné pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii). Podmienky k udeleniu disciplinárnej odmeny si doposiaľ vytvoril len v oblasti zaraďovania do práce.

Dôvodný je preto záver Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce aj súdu I. stupňa o nepriaznivej resocializačnej prognóze a vysokom riziku sociálneho zlyhania u odsúdeného.

Je zrejmé, že v prípade posudzovania podmienok pre podmiennečné prepustenie nemožno „predpovedať budúcnosť“ ohľadne správania sa podmiennečne prepusteného na slobode, avšak súd je povinný skúmať aj zákonnú podmienku pre taký postup, ktorou je stav, kedy možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Túto podmienku možno vždy hodnotiť len s ohľadom na jeho správanie sa počas výkonu trestu, ako aj pred začatím jeho výkonu, a to obzvlášť v prípade skoršej recidívy trestnej činnosti.

Reagujúc na sťažnostné námietky odsúdeného nadriadený súd zdôrazňuje, že hodnotenie odsúdeného príslušným ústavom na výkon trestu odňatia slobody je len jedným, nie jediným podkladom (listinným dôkazom) pre rozhodovanie o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Jednu z materiálnych zákonných podmienok (stav, kedy možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život) nemožno posudzovať bez zreteľa na jeho kriminálnu minulosť. Navyše aj ustanovenie § 66 odsek 2 Trestného zákona núti konajúci súd prihliadať na ústav na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený trest vykonáva. Pokiaľ je odsúdený zaradený do takéhoto ústavu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona, už to vyjadruje jeho opätovné sociálne zlyhanie po výkone skoršieho trestu odňatia slobody mu uloženého za úmyselný trestný čin, z ktorého bol prepustený v posledných desiatich rokoch pred spáchaním ďalšieho trestného činu. Odsúdený navyše v minulosti spáchal trestný čin aj v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, t.j. takýto povahou výchovný trest sa voči nemu už v minulosti neosvedčil. V rozpore s tvrdením odsúdeného, domáhajúceho sa neprihliadania na jeho kriminálnu minulosť, nadriadený súd zdôrazňuje, že naopak súladné so zákonom pri posudzovaní už vyššie uvedenej materiálnej podmienky pre podmiennečné prepustenie je prihliadanie aj na kriminálnu minulosť posudzovaného odsúdeného a po jeho mnohonásobnej recidíve je tak na mieste prísnejší náhľad na jeho osobu, ktorý odsúdený môže zvrátiť len vyššou participáciou na svojej prevýchove s väzenským personálom v rámci plnenie programu jeho resocializácie než je len riadny a uspokojivý výkon jeho pracovných povinností. Nadriadený súd však žiadnu takúto zvýšenú aktivitu u odsúdeného nezistil.

Celkom neopodstatnené sú aj námietky odsúdeného spočívajúce v namietaní jeho diskriminácie v rozpore s jeho ústavnými právami, nakoľko podmienky a rámec posudzovania jeho aktuálnej žiadosti o prepustenie z väzby si odsúdený vytvoril sám vlastným konaním (páchaním trestnej činnosti) a asociálnym spôsobom vedenia života (užívanie návykových látok, absencia získavania si prostriedkov na živobytie riadnou prácou), teda konaním majúcim základ v jeho vlastnej vôli a konaní, a preto nesúvisiacim bezprostredne s jeho pohlavím, vekom, nižším vzdelaním a horším ekonomickým zázemím.

Súd I. stupňa po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí preto nepochybil pri hodnotení splnenia (resp. nesplnenia) podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Na tom základe nadriadený súd dospel k záveru, že súd I. stupňa rozhodol správne, keď žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok na taký postup uvedených v § 66 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona pri zohľadnení aj ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest vykonáva (§ 66 odsek 2 Trestného zákona).

Krajský súd v Nitre na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.